

Ο "ΝΟΥΜΑΣ", ΒΓΑΙΝΕΙ ΚΑΘΕ ΚΕΡΙΑΚΗ

ΣΥΝΤΡΟΜΗ ΧΡΟΝΙΑΤΙΚΗ

Για την 'Αθήνα Δρ. 8.— Για τις 'Επαρχίες Δρ. 7

Για το 'Εξωτερικό Φρ. χρ. 10.

Για τις 'Επαρχίες δεχόμεστε και τρίμηνας (2 Δρ. την τριμηνία) συνδρομές.

Κανένας δὲ γράφεται συνδρομητής ἢ δὲ στείλει μπροστά τὴ συνδρομή του.

10 λεπτά τὸ φύλλο λεπτά 10

Τὰ περασμένα φύλλα τοῦ Νουμά πουλιούνται στὸ γραφεῖο μᾶς στὴ διπλὴ τιμῇ.

ΒΡΗΣΚΕΤΑΙ. Στὰ κιάσκια (Σύνταγμα, 'Ομόνοια 'Εθν. Τράπεζα 'Υπ. Οικονομικῶν, Σταθμὸς Τροχίωδρου (Ἀκαδημία), Βουλῆ, Σταθμὸς ὑπόγειου Σιδηροδρόμου 'Ομόνοια), στὸ κιάσκι Ἰαννοπούλου (Χαυτεία), στὰ βιβλιοπωλεῖα 'Εστίας Γ. Κολάρου κα- Σακέτου (ἀντικρὺ στὴ Βουλῆ).

Στὴν Κέρκυρα, Πάτρα καὶ Βόλο, στὰ Πραχτορεῖα τῶν 'Εφημερίδων, στὸν Πύργο στὸ βιβλιοπωλεῖο τοῦ κ. Κ. Βαρουξῆ.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΑΚΙΑ

Δοκιμαστικὲς ὀβίδες—'Ανάγκη Ἑλληκρινείας—
—Φανερῇ καὶ Μυσικῇ—'Εγκαθάρσις.

Ἡ ΠΑΤΡΑ δὲ θέλει νὰ ψηφιστεῖ τὸ μεταναστευτικὸ νομοσχέδιο, γιὰτὶ ζημιώνεται ἀν ψηφιστεῖ. Ὁ Πειραιᾶς θέλει νὰ ψηφιστεῖ, γιὰτὶ κερδίζει ἀν ψηφιστεῖ. Φοβέρες ἡ Πάτρα, φοβέρες καὶ ὁ Πειραιᾶς. Καὶ ἡ Κυβέρνησις δὲν ξέρει τί νὰ κάνει καὶ κάθεται καὶ ζυγιάζει τὶς φοβέρες νὰ δεῖ ποῦ εἶναι οἱ βαρύτερες γιὰ νὰ πᾶει μὲ τὸ μέρος τους.

Καὶ δὲν μπορεῖ νὰ γίνῃ καὶ ἀλλιώτικα. Θὰ φοβερίζει κ' ἡ Πάτρα, θὰ φοβερίζει καὶ ὁ Πειραιᾶς, θὰ διστάζει κ' ἡ Κυβέρνησις. Γιὰτὶ κ' ἡ Πάτρα καὶ ὁ Πειραιᾶς τὸ ξέρουν πὼς ὁ νόμος αὐτὸς δὲ θὰ γίνῃ γιὰ τὸ γενικὸ καλὸ, μὰ γιὰ νὰ ξεπερασηθεῖ προσωπικὰ συφέροντα. Καὶ σοῦ λένε, μ' ὅλο τὸ δικίον τους οἱ ἄνθρωποι: «Κεῖ ποῦ νὰ ὠφεληθοῦνε κείνοι, ἄς ὠφεληθοῦμε μεις».

Ἄ γινόνταν ὁ νόμος γιὰ τὸ γενικὸ καλὸ, ἡ Κυβέρνησις θὰ τραβοῦσε ὀλίγη μπροστά, ἀδιαφορώντας ποιοὶ θὰ φοβερίσουν καὶ ποιοὶ θὰ χεροκοπήσουν. Μὰ ἄ λ η θ ι ν ἄ ἐπαναστατικὴ Κυβέρνησις εἶσι θὰ φερνόντανε καὶ σ' αὐτὸ τὸ ζήτημα καὶ στὸ ζήτημα τῶν Πρωτοδικείων καὶ σ' ὅλα τὰ ζητήματα ποῦ ἴσαμε τώρα ἀγγίξε.

Μὰ ἡ Κυβέρνησις μᾶς εἶναι Κυβέρνησις τῆς Εὐ-

καρίας (d' occasion, ποῦ λένε) καὶ ἀν τέτια δὲν μπορεῖ παρὰ μοναχὰ δοκιμαστικὲς ὀβίδες νὰ ρήχνει. Νὰ πολεμήσει στῆθος μὲ στῆθος δὲν τῆς βαστοῦν τὰ κότσια τῆς.

*

«ΑΝΑΓΚΗ εἰλικρινείας». Μάλιστα. Μὲ πολλὴ εἰλικρινεία καὶ μὲ πολλὴ φρονιμάδα μιλάει ὁ «Στρ. Σύνδεσμος» στ' ἄρθρα τοῦ «Χρόνου» ποῦ δημοσιεύονται κάτω ἀπ' αὐτὸν τὸν τίτλο. Μὰ θὰ θέλαμε νὰ μιλάει καὶ πὺ ρωμαίικα καὶ πὺ σκέτα. Γιὰτὶ ἡ ἀκαπλιστικὰ καθαρῶσεως γλώσσα του καὶ οἱ κοινοβουλευτικὲς ρητορείες του τὰδυνατίζουν σημαντικὰ τὰρθρα του καὶ μερικὲς φορὲς τὰ καταντοῦν καὶ ἀκατανόητα.

Νὰ μᾶς μιλήσει ἀπλὰ καὶ φουκὰ νὰ μᾶς μιλήσει μὲ πρᾶματα καὶ ἄχι μὲ φουσκωμένα λόγια. Νά, τί καρτεροῦμε καὶ τί εὐκόμαστα.

*

ΚΑΙ ὁ πάτερ Ἀμβρόσιος τῆς Λάρισσας;

Εἶπε πὼς θὰ ξεσκεπάσει πρᾶματα καὶ ὀμάτια, καὶ τόσο γλήγορα λούφαζε. Κ' ἔκοψε πολυκαλά. Μόλις ἔνοιξε τὸ στόμα του ἀν' ἀποκλύψει, καὶ ἀμέσως ἔρχιντο νὰραδιάζει ρούσικα ρούβλιζ, μεταφρασμένα Βαγγέλια, καλπάκια, προδοσίαι, καὶ νὰ ξαναμασᾷ ὅλες τὶς τίτιες ἀγῆδες, ποῦ βαρβήθη καὶ ὁ ἴδιος ὁ Μιστριώτης νὰν τὶς ἀναφέρνει πιά.

Δὲν εἶχε τίποτα καινούριον νὰ μᾶς πῆ γιὰ τοὺς παπάδες; Μὰ καὶ ἂν εἶχε, πὼς νὰ μᾶς τὸ πῆ, ἀροῦ εἶναι παπᾶς κ' ἡ ἀρεντιά του;

*

ὍΣΟΙ πολεμοῦνε μὲ τόση λύσσα καὶ μὲ τόση σακάτικα ἐπιχειρήματα τῆ φανερῆ ἀνᾶκριση ποῦ ψήφισε τώρα τελευταία ἡ Βουλῆ, καμώνουνται πὼς δὲν ξέρουν τί θὰ πῆ μυστικῇ ἀνᾶκριση καὶ μὲ ποῖο τρόπο ἐνεργεῖται στὸν τόπο μᾶς καὶ στίς μέρες μᾶς.

Ἡ ἀνᾶκριση εἶναι σήμερα μυστικῇ μόνο γιὰ κείνον ποῦ δὲν ἔχει μέσζ δυνατὰ καὶ περάδες. Ὅποιος ἔχει μᾶρμπα στὴν Κορώνη ἢ τᾶλλαρα στὴν τσίπη του μπορεῖ νὰ μάθει ἀξίολογα τί θὰ καταθέσουν ἐναντίον του οἱ μᾶρτυρες. Μὰ ὁ λευκὸς εἰσαγγελεῖς τοῦ Ἀρείου Πάγου θὰ ζεῖ, φαίνεται, στὰ σύγνερα καὶ γι' αὐτὸ ξεσηθάσει μὲ τόση μαγιά νὰ σώσει τὴν ἀδικουμένη δικαιοσύνη του!

*

ΜΟΛΙΣ τελίωσε ἡ Βουλῆ, λένε, ὁ «Στρ. Σύνδεσμος» θὰ ξεκαλοῦθησει τὴν «ἐγκαθάρσις», στέλλοντας ἄλλους τριανταρεῖς μεγαλόσκημους νὰ συντροφεύουν τὸν Καθαδία.

Νά, γιὰ γούστο, καὶ μερικὰ ὀνόματα: Στ. Στρίτ, Τζι-βανόπουλος, Ι. Εὐταξίας, Παπαμιχαλόπουλος καὶ Ροῦλδς (Νομικὸι σύμβουλοι), Σάμιος καὶ Κορινᾶς (τηματάρχες στὸ Ὑπουργεῖο τῶν Οἰκονομικῶν), Ζαρ. Μάτσος κτλ.

Ἄστε τὸ μεγάλο γλέντι θὰν τὸ χαρίζεμε ὑστερ' ἀπὸ τὴ Βουλῆ.

ΦΩΝΕΣ ΑΠΟ ΤΑ ΒΑΘΗ

«—Ὅτε καρδιά, ὅτε καημὸς, ὅτε ἀγάπη,
καὶ νᾶναι διὰ ξένα!

Νὰ μὴ σοῦ φέρνει ὁ λογισμὸς
ὄνειρα ξεχασμένα.

Δίχως καρδιά, δίχως καημὸ, δίχως ἀγάπη!

Ἡ λίμνη ἄς γίνῃ θάλασσα
κ' ἡ θάλασσα ἄς πληθύνῃ,
καὶ νὰ μὴν εἶναι μὰ στεργιά,
ποῦ νὰ μπορεῖ ὁ στοχασμὸς
ν' ἀράξει καὶ νὰ μείνῃ—».

Ἡράκλειο.

Μ. ΘΕΡΣΙΤΗΣ

ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΑ

ΕΝΑΣ ΡΩΜΑΓΓΙΚΟΣ ΧΑΡΤΗΣ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ

Δὲν εἶναι πολὺς καιρὸς ποῦ ἐβγήκε στὴν Κύπρο ἕνας νέος γεωγραφικὸς χάρτης τῆς, τυπωμένος στὴν Ἀγγλία. Τὸ πρᾶμα, βέβαια, ἔχει κάποια σημασία γιὰ τὰ γράμματα, (καὶ μάλιστα τὰ κυπριώτικα γράμματα, ποῦ εἶναι τόσο πολλὰ ὥστε καὶ φύλου πῆθημα ν' ἀκούεται καὶ νὰ φαίνεται), καὶ μπορεῖ κανεὶς, μὲ τὴν ἄδεια τοῦ ἀνοιχτοκαρδου καὶ ἀστομάτη «Νουμά», νὰ πῆ γι' αὐτὸ δυὸ μόνο λόγια.

Ὁ χάρτης τυπώθηκε στὸ Λονδίνο, ἀπὸ τὸ «Βασιλικὸν Γεωγραφικὸν Λιθογραφεῖον τοῦ Edward Stanford». Ἡ ἰδέα τῆς ἐκδόσεως καὶ τὰ ἔξοδα εἶναι ἐνὸς Λεμεσιανοῦ, τοῦ κ. Ἡρακλῆ Κατζίγιώργη, ὁ ὅποιος, ὅπως βλέπει κανεὶς ἀπ' αὐτὰ τὰ πρᾶματα, ἀποφάσισε τὸ ἔργο ἄχι μὲ κύρια σκέψη τὸ κέρδος. Ἀπὸ ρεκλάμα δέ, γιὰ λόγιος καὶ γιὰ συγγραφείας, κάθε ἄλλο εἶχε στὸ νοῦ του ὁ ἄνθρωπος— ποῦ οὔτε τὸν εἶδα ποτὲ μου.

**

Ἡ ἐκδοσις ἔγινε κατὰ τὸν τριγωνομετρικὸ χάρτη (1885) τοῦ λοχαγοῦ H. H. Kitchener, δηλαδὴ τοῦ σημερινοῦ Λόρδου Κίτσεναρ, Ἀρμοστοῦ τῆς Μεσογείου θαλάσσης. Ὁ ἐπίσημος ἐκεῖνος χάρτης ἔγινε μὲ κλίμακα 1:63,360, καὶ στὸ γράψιμο τῶν ὀνομασιῶν ὁ Ἑγγλῆζος ἐπέτυχε σχεδὸ ν, γιὰτὶ ἔκουε κ' ἔγραφε, χωρὶς νὰ μεσολαβήσῃ με-

Ἐκλαίει, ὅπως κλαίνε τὰ παιδάκια στὸν ὕπνο τους, ἔκλαίει, ὅπως κλαίνε οἱ βρυσούλες οἱ ἱρμηκὲς τὸ βράδι ἀπάνω στίς χορταριασμένες πλάκες. Ἡ ψυχὴ τῆς ὀλη καθότανε ἀπάνω στὰ γόνατα τῆς Ἀδύγης κ' ἔκλαίει...

—Θεῖ μου! τί καλοσύνη! τί καλοσύνη!

Καὶ περᾶσανε φρεῖ στὸ μπαλκόνι, ἀπάνω ἀπὸ τὶς βρώμικες στέγες τοῦ Παρισιοῦ, περᾶσανε ἀπὸ τὰ μάτια τῆς διὰ τὰ κοκκινωμάγουλα ξημερώματα καὶ ὅλα τὰ καλοσυνάτα ἡλιογέρματα, ποῦ εἶδε στὴ ζωὴ τῆς, ἐκεῖ πέρα, ἐκεῖ πέρα! Πόσο ἦσυχά καὶ μουσικὰ χύνονται τὰ βουνα τῆς Ἀττικῆς στὴ θάλασσα, τὸ ἕνα ὑστερ' ἀπὸ τ' ἄλλο, σὲ ἀπλότατες γαλάζιες ἀρμονίες ποῦ ὑψώνονται καὶ γέρνουνε καὶ πέφτουν ἄργά καὶ σταλαχτὰ καὶ χάνονται στὰ πύλαγα τοῦ νοῦ!

—Τάβλεπε! Τάβλεπε! πὼς ἔτρεμε ἡ καρδούλα τῆς ἀπὸ μιὰ νοσταλγία ἀβάσταχτη! Ποτὶ πιά δὲ θὰ ξεκαρραθοῦν τὰ μάτια τῆς τὰ βουνα ἐκεῖνα, τὰ γαλαζοαἰμάτα.

Κ' ἔκλαίει γλυκὰ γλυκὰ σὰ νὰ χαμογελοῦσε.

Μπήκε μέσα κ' ἐβόησε τὴ λάμπα. Ἐνα στα χτερὸ φῶς θλιβερότατο χύθηκε ἀν κιντρινόπηχτο βολὸ νερὸ τριγύρω τῆς κα ἀλείφθηκε στοὺς τοίχους

καὶ λέρωσε τὶς μεσοκοιμισμένες φωτογραφίες καὶ χλώμιασε ἀκόμα πὺ πολὺ τὸν Ἄγγελο τοῦ Μαραθῶνα.

Μιὰ μοναξιά, ἔνας καημὸς ἀλάλητος.

Κ' ἡ ἰδέα πάλι τοῦ θανάτου, μὲ τὸ ἀσπρικότρινο θλιβερὸ φῶς τῆς κάμερης χύθηκε μέσα στὰ σπλάχνα τῆς.

—Ναί, ναί... Θὰ δοθῶ... Θὰ μὲ πιᾶσει ἀπὸ τὸ χέρι καὶ θὰ τοῦ πῶ:—«Χρόνια καὶ χρόνια σὲ περιμένα». Τίποτ' ἄλλο. Καὶ θὰ τὸν ἀγκαλιάσω σφιχτὰ, φριχτὰ. Εἶναι λεβέντης ὁμορφος, ἀπάνω σὲ μαῦρο ἄτι καὶ θὰ μὲ βάλει καθάλα πίσω του καὶ θὰ χυμήσωμε μαζί μέσα στὴ νύχτα καὶ τὰ πουλιά θὰ κλαίνε καὶ τὰ φύλλα τῶ δέντρων θ' ἀνατριχιάζουν κ' ἐμεῖς θὰ τρέχομε, θὰ τρέχομε, σφιχταγκαλιασμένοι καὶ θὰ φτάσω ξημερώματα στὸ περιβόλι τοῦ Ἀρρθωνιαστικοῦ μου, ὅπου φυτρώνουνε σταυροὶ καὶ ἀνθίζουνε καντήλια καὶ μ' ἕνα χτύπημα τ' ἀλόγου θὰ πέσει κάτω ἡ μεγάλη σιδερένια πόρτα καὶ θὰ μπουῦμε μέσα, θὰ πάρομε στρατι-στρατὶ τὰ κυπαρίσια καὶ θὰ μὲ κρατεῖ χλωμὴ στὴν ἀγκαλιά του καὶ θὰ τοῦ λέω:

—Εἶσαι καλὸς ἐσύ, εἶσαι καλός...

Κ' ἔκλαίει μὲ τὸ κεφάλι ἀπάνω στὰ στήθια καὶ δὲν ἀκουγότανε. Κάτω ἀπὸ τὸ παράθυρό τῆς, ξάφνου ἕνας σκύλος ἄρχισε νὰ γαυγίζει τοὺς ἐργάτες, ποῦ ἄρχισαν νὰ περνοῦνε καὶ νὰ πηγαίνουν στὴ δουλειὰ τους. Κ' ἡ Χρυσούλα ἀνατινάχτηκε τρομαγμένη καὶ σήκωσε τὸ κεφάλι κ' ἡ καρδιά τῆς καταχτυποῦσε.

—Ναί, ναί... Ἐτσι γαυγίζουνε τὰ μαῦρα σκυλιά ὅταν ὁ Χάρος περᾶσει μπροστὰ τους καθάλαρη, καὶ ξεπεζέψει καὶ χτυπήσει καμιά κλεισμένη πόρτα στὴ γειτονιά...

Σηκώθηκε κ' ἔκλεισε τὸ παράθυρο νὰ μὴν ἐκούει...

Καὶ τὴ στιγμὴ ἐκεῖνη ἐνοιωσε στὴ σκάλα τὰ βήματα τοῦ Ὀρέστη. Κ' ἔτρεξε γρήγορα γρήγορος στὸ κρεβάτι τῆς, νὰ μὴν τὴ δεῖ ὁ Ὀρέστης πὼς ἀγρυπνᾷ καὶ τὴ μαλώσει.

Καὶ σκεπάστηκε ἀπὸ κορφῆς—καὶ χαμογέλασε. Χαμογέλασε. Θάρρησε ἡ δύστηνη Χρυσούλα γιὰ εὐκόλο πρᾶμα νὰ πεθάνει κανεὶς...